

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزاره $q \Leftrightarrow p$ تنها در صورتی درست است که دو گزاره p و q هم‌ارزش باشند، پس گزینه ۳ نادرست است. اگر p و q هر دو نادرست باشند، آنگاه گزاره $p \Rightarrow r$ تنها در صورتی درست است که r نیز نادرست باشد، پس گزینه ۲ نادرست است.

حال فرض کنید p و q هر دو درست باشند. گزاره $\sim(r \wedge q)$ درست است، پس $r \wedge q$ نادرست است و با توجه به درستی q تنها در صورتی امکان‌پذیر است که r نادرست باشد. در صورت نادرستی r ، گزاره $p \Rightarrow r$ نیز به انتفای مقدم درست است. بنابراین گزینه ۱ نادرست و گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر عدد موردنظر را x فرض کنیم، بنابراین خمس این عدد برابر است با $\frac{x}{5}$ ، جذر خمس آن $\sqrt{\frac{x}{5}}$ و

$$\sqrt[5]{\frac{x}{5}} \geq \frac{1}{4}(x)^3 \quad \text{همچنین مکعب عدد برابر } x^3 \text{ است. در نتیجه داریم:}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

روش اول: جدول ارزشی را برای گزاره اصلی و گزینه تشکیل می‌دهیم.

p	q	$\sim p$	$p \wedge \sim p$	$(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$
د	د	ن	ن	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	ن	د

با توجه به جدول ارزشی، گزاره مرکب $(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$ همواره درست است، پس گزینه (۲) یعنی (T) همواره درست می‌باشد. روش دوم: می‌دانیم $p \wedge \sim p$ همواره نادرست است، پس گزاره شرطی $(p \wedge \sim p) \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از آنجا که باید $x = f(0)$ باشد، پس ابتدا $f(0)$ را پیدا می‌کنیم. به این صورت که از ضابطه‌ی دوم

$$x = f(0) = 0 - 1 = -1 \quad f(x) \text{ استفاده می‌کنیم } (x \leq 0):$$

بنابراین $x = -1$ بوده و اکنون مقدار $f(-1)$ و $g(-1)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(-1) \xrightarrow{x \leq 0} = -1 - 1 = -2$$

$$g(-1) \xrightarrow{x < 1} = -1$$

$$\Rightarrow (f + 2g)(-1) = f(-1) + 2g(-1) = -2 + 2(-1) = -4$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دامنه داده شده را به قسمت‌های کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم:

$$0 \leq x < 1 \Rightarrow [x] = 0 \xrightarrow{\text{در تابع}} y = 0 - 1 = -1$$

$$1 \leq x < 2 \Rightarrow [x] = 1 \xrightarrow{\text{در تابع}} y = 1 - 1 = 0$$

$$2 \leq x < 3 \Rightarrow [x] = 2 \xrightarrow{\text{در تابع}} y = 2 - 1 = 1$$

پس برد تابع به صورت $\{-1, 0, 1\}$ است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نمودار تابع پلکانی فقط باید از نقطه و یا پاره‌خط‌ها و نیم‌خط‌های افقی تشکیل شده باشد ولی در گزینه

۴ پاره‌خط‌ها مایل هستند، پس نمودار گزینه ۴ تابع پلکانی نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ و ضابطه تابع ثابت به صورت $g(x) = c$ است. نمودار این دو تابع یکدیگر را در نقطه $(-3, -3)$ قطع می کنند، داریم:

$$g(-3) = -3 \xrightarrow{c=-3} g(x) = -3$$

ضابطه تابع ثابت به صورت $g(x) = -3$ است، حال داریم:

$$g(\sqrt{2}) + f(\sqrt{2}) = -3 + \sqrt{2} = \sqrt{2} - 3$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر p گزاره ای درست باشد، پس $\sim p$ گزاره ای نادرست است.

پس در گزینه ی (۴) داریم:

$$\underbrace{(\sim p \wedge q)}_{\text{نادرست}} \Rightarrow (\sim p \vee r)$$

و از آن جا که مقدم ارزش نادرست دارد پس ارزش گزاره شرطی به انتقای مقدم درست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزاره ی شرطی فقط زمانی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد. بنابراین خواهیم داشت

$$(r \Leftrightarrow q) \equiv F \text{ و } (p \wedge \sim q) \equiv T$$

از درستی گزاره ی $(p \wedge \sim q)$ نتیجه می گیریم هر دو گزاره ی p و $\sim q$ درست هستند. پس گزاره ی q نادرست است.

از نادرستی گزاره ی $(r \Leftrightarrow q)$ نتیجه می گیریم گزاره های q و r هم ارزش نیستند. چون q نادرست است، پس r درست می باشد.

با توجه به این که $q \equiv F$ و $p \equiv r \equiv T$ نتیجه می گیریم گزاره های p و r هم ارزش هستند.

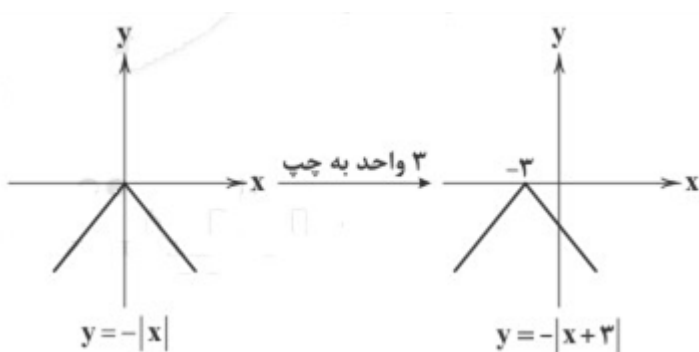
گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} D_{f(x)} : -2 \leq x \leq 3 \\ D_{g(x)} : -4 \leq x \leq -2 \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-2\} \Rightarrow x = -2 \\ s(x) = -\frac{1}{4}x^2 + \underbrace{3x + 5x}_{\Delta x} - [x] \stackrel{x=-2}{=} -\frac{1}{4}(-2)^2 + 8(-2) - [-2] \\ = -\frac{1}{4}(4) - 16 - (-2) = -2 - 16 + 2 = -16 \end{aligned}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عدد ۳ را به داخل قدرمطلق می بریم:

$$f(x) = -3 \left| \frac{1}{3}x + 1 \right| = - \left| 3 \left(\frac{1}{3}x + 1 \right) \right| = -|x + 3|$$

حال نمودار $y = -|x + 3|$ را به آسانی رسم می کنیم:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون تابع ثابت f به ازای هر ورودی یک مقدار خروجی می دهد، پس داریم:

$$a + 3 = 2a - 1 \Rightarrow a = 4 \xrightarrow{a=4} f(x) = 4 + 3 \Rightarrow f(x) = 7 \Rightarrow f(-5) + f(3) = 7 + 7 = 14$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳

$$\sqrt[3]{(xy + x)}$$

مجموع حاصل ضرب دو عدد طبیعی با یکی از آن دو عدد را سه برابر کرده:

$$\frac{\sqrt[3]{(xy + x)}}{2}$$

نصف حاصل:

$$\frac{\sqrt[3]{(xy + x)}}{2} - y^2$$

مربع عدد دیگر را کسر نموده‌ایم:

$$(x - y)^2$$

مجذور تفاضل دو عدد:

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴

p	q	$p \vee q$	$\sim q$	$\sim q \wedge p$	$p \Leftrightarrow (\sim q \wedge p)$	$(p \vee q) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow (\sim q \wedge p))$
د	د	د	ن	ن	ن	ن
د	ن	د	د	د	د	د

پس گزاره‌ی صورت سؤال هم‌ارز با $\sim q$ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم‌ارزی‌های گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ همواره برقرار است. ۱۵

هم‌ارزی گزینه‌ی (۲) نادرست است و به صورت $p \wedge q \equiv p \wedge (\sim p \vee q)$ درست است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جدول ارزشی داده‌شده مربوط به ترکیب شرطی $p \Rightarrow q$ است که هم‌ارز است با: ۱۶

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \equiv q \vee \sim p$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می‌دانیم: ۱۷

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \text{ و } p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$$

پس داریم:

$$(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv \sim p \vee (q \wedge \sim q) \equiv \sim p \vee F \equiv \sim p$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نمودار داده شده متوجه می‌شویم که: ۱۸

$$\begin{cases} f : \{x < 0\} \rightarrow R \\ f(x) = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} g : R \rightarrow R \\ g(x) = -x^2 \end{cases} \Rightarrow f - g = 2 - (-x^2) = 2 + x^2 = x^2 + 2$$

از طرفی اشتراک دامنه‌ها $\{x < 0\}$ است، پس نمودار گزینه‌ی ۴ درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استدلال مطرح شده یک مغالطه است. با این که روش به کار رفته در مغالطه نادرست است، نتیجه‌ی آن ۱۹

می‌تواند درست یا نادرست باشد. به عنوان مثال در استدلال مطرح شده، نتیجه‌ی استدلال درست است. اگر جای مقدمه‌ی دوم و نتیجه عوض شود، استدلال تبدیل به قیاس استثنایی می‌شود که همواره درست است. با توجه به مطلب ذکر شده، تنها گزینه‌ی (۴) صحیح نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۰

$$D_{f \pm g} = D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$$

$$f + g = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$$

$$f - g = \{(1, 3), (3, 2), (5, -3)\}$$

$$R_{\frac{f+g}{f-g}} = \left\{ \frac{7}{3}, \frac{6}{2}, \frac{9}{-3} \right\} = \left\{ \frac{7}{3}, 3, -3 \right\}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۳: عاشق واقعی فقط دل‌بسته معشوق است. مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: وحدت وجود ۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم و وزن مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: ۲۲

مفهوم: حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.
وزن: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
مفهوم و وزن سایر گزینه‌ها:
(۱) مفهوم: غم جانکاه عاشق و بی‌اعتنایی معشوق
وزن: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعَلن
(۲) مفهوم: حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.
وزن: مفاعِلن فعلاَتن مفاعِلن فعلاَتن
(۳) مفهوم: عشق، موجب کام‌یابی و نیک‌بختی‌ست.
وزن: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی «۳» تشبیه گسترده یافت نمی‌شود. «سرو قد» تشبیه فشرده‌ی اضافی است. تشریح گزینه‌های دیگر: ۲۳

گزینه‌ی «۱»: در هر دو مصراع، تشبیه فشرده از نوع غیر ترکیبی یافت می‌شود، «وش» در «مهوش» پسوند شباهت و ادات تشبیه است که تشبیه غیربلیغ ساخته است.
گزینه‌ی «۲»: «باغ رسالت» تشبیه فشرده و «چو تو شمشاد» تشبیه گسترده است.
گزینه‌ی «۴»: «مرغ دل» تشبیه فشرده و «چون کبوتر» تشبیه گسترده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «محاكمة اللغتين» را امیرعلی شیر نوایی به ترکی نوشت. ۲۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت گزینه‌ی «۴»: اعتراض عاشق به بی‌توجهی معشوق و طاقت‌ناداشتن عاشق مفهوم ابیات سایر گزینه‌ها: عاشق باید سختی‌های راه رسیدن به معشوق را تحمل کند (چه بخواهد، چه نخواهد). ۲۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موضوع موش و گربه، ناهنجاری‌های اجتماعی است که به شیوه‌ی طنز و تمثیل بیان شده است و از عبید زاکانی است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۲۶

(۱) لمعات از فخرالدین عراقی
(۲) مرصاد الغباد اثر نجم‌الدین رازی
(۳) المعجم در علم عروض و قافیه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نام درست پدیدآورندگان آثار: المعجم: شمس قیس رازی / لمعات: فخرالدین عراقی ۲۷

۲۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وزن بیت گزینه‌ی (۲): فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعطن

۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۲، «جام لعل» تشبیه فشرده است ولی در این بیت، تشبیه گسترده یافت نمی‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: شمع روی: فشرده / روی چو ماهت، جانم چو شمع: گسترده

گزینه‌ی ۳: گلزار عشق، فشرده / [ما] چو بلبل: گسترده

گزینه‌ی ۴: نگار شمع شد: فشرده / [من] چو شمع: گسترده

۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سعدی، فرمانروای ملک سخن، نه تنها در ادبیات تعلیمی سخن‌گوی ضمیر خودآگاه ایرانی است، در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد شاعران و نویسندگان فارسی‌زبان است.

۳۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۴: وجه‌شبه: سروری / صنما: مشبه / چون: ادات تشبیه / خورشید: مشبه‌به. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: لب دلبر: مشبه / جان: مشبه‌به / می‌ماند: ادات تشبیه / پاکی: وجه‌شبه

گزینه‌ی ۲: من: مشبه / مانند: ادات تشبیه / گل: مشبه‌به / مشت زر به کف داشتن: وجه‌شبه

گزینه‌ی ۳: سعادت: مشبه / گوی: مشبه‌به / روزگار: مشبه / چوگان: مشبه‌به

۳۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

«جامی» در کتاب «نفعات‌الانس» شیوه‌ی «تذکره‌الاولیا» را در بیان حقایق عرفانی و دگر احوال عارفان پیش گرفت.

۳۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیه فشرده در گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: چراغ لاله (تشبیه فشرده‌ی اضافی)

گزینه‌ی ۲: بحر رحمت (تشبیه فشرده‌ی اضافی)

گزینه‌ی ۳: آدمی [مانند] پروانه‌ی هر انجمن باشد (تشبیه فشرده‌ی غیراضافی)

۳۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی ۲: لزوم ارادت و معرفت برای سالک راه. تشریح
گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: ناممکن بودن رهایی از عشق یار

گزینه‌ی ۳: کمال‌بخشی عشق

گزینه‌ی ۴: ترجیح جذب و کشش معشوق بر تلاش عاشق در راه عشق

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «عشاق نامه» مثنوی فخرالدین عراقی است که در آن به موضوعات عرفانی می‌پردازد. «نفحات الانس» اثر جامی به نثر است که در آن (به تقلید از تذکره‌الاولیای عطار) به ذکر احوال عارفان و بیان حقایق عرفانی می‌پردازد. «تحفه‌الاحرار» هم از مثنوی‌های جامی به تقلید از نظامی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: منظوم - منثور - منثور

نکته: کتاب بهارستان جامی به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است که هم شامل نثر مسجع و هم نظم است. اما در کتاب درسی برای گلستان سعدی تنها به نثر مسجع اشاره شده است و بنابراین، این دو اثر را منثور در نظر می‌گیریم. همین منظوم و منثور بودن همزمان در مورد مرصداالعباد هم صدق می‌کند که نویسنده آن در خلال کتاب از اشعار هم استفاده کرده است. اما وجه غالب این آثار نثر است.

گزینه ۲: منظوم - منثور - منثور

گزینه ۳: منثور - منثور - منظوم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی (ب) از ویژگی‌های سبک هندی نیست، چون شعر یک هندی، شعری معناگراست، نه صورت‌گرا. گزینه‌ی (ج) از ویژگی‌های ادبی شعر این دوره است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این دوره لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به شعر وارد شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دُر: مجاز از اشک (اشکی که مثل دُر است)

گزینه ۲: بت: مجاز از معشوق است / شکر: مجاز از سخن شیرین (سخنی که مثل شکر، شیرین است).

گزینه ۴: گوهرشناس: مجاز از سخن‌شناس (سخن‌شناسی که مثل گوهرشناس است) / لؤلؤ: مجاز از سخن (سخنی که مثل لؤلؤ است).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فقط هر دو آرایه نسبت داده شده به بیت گزینه ۲ درست است.

حور و بهشت و مه و مهر: مجاز از تمامی زیبایی‌ها / سخن کوتاه کردن کنایه از مختصر کردن سخن
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: جناس ندارد؛ واژه‌های «عزت و عزلت» جناس ندارند زیرا در بیش از یک واج اختلاف دارند / واژه‌آرایی: تکرار «کسی که، هیچ، نیافت، ندید»

گزینه ۳: ایهام ندارد / درج عقیق مجاز از لب، گهر مجاز از اشک.

گزینه ۴: تلمیح به پادشاهی حضرت سلیمان و مشکلاتی که برای حضرت ایوب پیش آمد / حسن تعلیل ندارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «جوانی» در معنی حقیقی به کار رفته است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سر» مجاز از قصد و نیت

گزینه ۲: «حرف» مجاز از سخن

گزینه ۳: «گل» مجاز از بهار، (فصل گل مجاز از فصل بهار)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخلاف توضیحی که در گزینه‌ی (۱) آمده، نثر فنی، کم‌کم در قرن هفتم ضعیف شد و در قرن هشتم با سلطه‌ی تیموریان بر ایران از بین رفت.

५५

وزن آن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.

५५

این گزینه در هر مصراع دارای ۴ رکن است، ولی سایر ابیات دارای سه رکن در هر مصراع هستند.
گزینه ۲):

مَنْ كِ دَا رَم	دَرِ گِ دَا یِی	گَنْ ج سْتَل طَا	نِی بِ دَسْت
کِی طَمَع در	گَر دِ شِ گِی	تِی یِ دُون پَر	وَر کُ نَم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینہ (۱):

عَنْ كَ بُو تَى	ر ا ب حِ ك مَت	د ا م داد
صَد رِ عَالَم	ر ا د ر و آ	ر ا م داد

گزینہ (۳):

مِ نِم شَب آ	م دَس تَم دا	م یِگ ذا رم
ح سا بَت را	کِ نا رِ جا	م یِگ ذا رَم

گزینہ (۴):

هَرَكْ سِي رَا	سِي رَتِي بِن	هَادِ اَم
هَرَكْ سِي	رَا اِصْ طِلَا حِي	دَا دِ اَم

५५

کتاب‌های «تاریخ و صاف» و «تاریخ جهانگشای جوینی» نثر پیچیده دارند.

۴۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تنها شدن $(-U -)$: مستفعلن / بی طاقی $(-U -)$: مستفعلن / اسرار ما $(-U -)$:

مستفعلن) / آرام جان (— — $-U$: مستفعلن) / نامهربان (— — $-U$: مستفعلن)

رکن سایر کلمات:

بردباری (—U— : فاعلاتن) / آتش دل (—UU— : مفتعلن)

حرف زدن (—UU—: مفتعلن) / نمی خواهیم (—U—: مفاعیلن)

گردباد ($U - U$: فاعلات)

۴۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عوامل اقتصادی از زمینه‌های تغییر سبک در این دوره نبوده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سعدی سی و پنج سال گرد جهان گشت، تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید و «گلستان» را

به نشر مسجّع و «بوستان» را در قالب مثنوی پدید آورد.

۴۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «کوتاهی جملات» از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است. در نثر عراقی آوردن مترادف‌ها و توصیفات فراوان در جملات باعث اطناب آن‌ها می‌شود.

۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیه: ماه به شخصی زندانی و در بند تشبیه شده است و هاله ماه به حصار.

گزینه ۲: تشبیه: شاعر در قالب «تشبیه پنهان»، «چهره‌ی معشوق» را به «خورشید» تشبیه کرده و چهره‌ی او را به دلیل داشتن «خال» و «خط» و «زلف» و «دهان» زیبا و جذاب، حتی بر «خورشید» ترجیح داده است.

گزینه ۴: تشبیه: گرهِش چون خال باز نگردد (مشبّه: گره / مشبّه‌به: خال / چون: ادات تشبیه / وجه‌شبه: بازنگردد)

۵۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلاف می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

۵۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرهنگ جهانی باید دارای عقلانیت باشد تا بتواند به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد و از عقاید و ارزش‌های خود دفاع کند.

عدالت ارزشی است که مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها و قطبی شدن جهان می‌شود.

۵۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه‌ای خاص است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر این که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

۵۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی تغلب می‌نامد. در جامعه‌ی تغلب، مردم گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند (و باید باشند) و از همه‌ی جوامع دیگر برترند. در چنین جامعه‌ای مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یک‌دیگر همکاری می‌کنند.

۵۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

کشورهای استعمارزده، نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کنند.

۵۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

لیبرالیسم به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): لیبرالیسم را با اباحت و مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان تعریف کرده‌اند.

گزینه (۳): قوانین این نظام ریشه در علم و اراده الهی ندارد.

گزینه (۴): لیبرالیسم به معنای مبدأ بودن آدمی، برای همه ارزش‌هایی است که به خواست او شکل می‌گیرند.

۵۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تمامی افراد و اعضای جامعه تغلب دوست دارند تا بر یکایک مردم جامعه خود و جوامع دیگر چیره شده و بر سایر ملت‌ها غلبه کنند.

۵۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در فرهنگ‌های دینی، آدمیان، ابعاد نفسانی و دنیوی خود را در سایه‌ی ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند و اگر افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن‌را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

۵۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وقتی فردی درباره‌ی موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده‌ی فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۶۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
اعضای جامعه‌ی تغلب گمان می‌کنند فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگرانند (و باید باشند).
نکته: ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی «تغلب» می‌نامد.

۶۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها برمی‌گردد. یعنی روح و شالوده‌ی فرهنگ‌ها، متنوع است. فرهنگ‌ها از نظر گستره‌ی جغرافیایی و تداوم تاریخی نیز متنوع‌اند.

۶۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
به پرسش‌هایی از قبیل «آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟»، پرسش‌های هستی‌شناسانه می‌گویند.

۶۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. متفکران مسلمان جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۶۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پاسخ احتمالی یک فرضیه است که در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند و این پاسخ یک بیان علمی است که درستی یا نادرستی آن از طریق تجربی مورد آزمون قرار می‌گیرد.

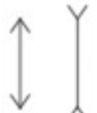
۶۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

۶۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: رؤیایپردازی در واقعیت فاصله‌ای را کاهش نمی‌دهد.
گزینه ۳: رفتارهای مختص به هر جنس در حیطه‌ی هویت روانی است.
گزینه ۴: مراد از نگرش جزئی و یک‌طرفه این است که آمیزه‌ای از خوب و بد وجود نداشته باشد و فقط یکی از آن‌ها را ببیند که این باعث آرمان‌گرایی می‌شود؛ بنابراین باید نوجوان را تشویق کرد که بد و خوب را با هم ببیند.

۶۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر سه گزینه‌ی (۱)، (۲) و (۳) اشاره به پردازش ادراکی دارند زیرا براساس اندازه، رنگ، شکل ظاهری و غیره هستند، اما در گزینه‌ی (۴)، خرید براساس ماندگاری لباس، به پردازش مفهومی اشاره دارد.

۷۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ادراک، فرآیندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توهم یعنی ادراک پدیده‌های بدون احساس.

(۲) شکل نشانگر خطای مولر - لایر است.

(۴) مشکل بودن یک درس احتمالاً به دلیل روش غلط مطالعه است، نه این که واقعاً دشوار است.

۷۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارات نادرست:

گزینه‌ی ۱: ظرفیت هر دو حافظه‌ی حسی و بلندمدت، بدون محدودیت است.

گزینه‌ی ۲: حافظه‌ی کاری فضای کار را برای فعالیت جاری ذهن مهیا می‌کند.

گزینه‌ی ۴: حافظه‌ی کاری برخلاف حافظه‌ی حسی و کوتاه‌مدت براساس میزان استفاده از اطلاعات دسته‌بندی شده است.

۷۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و هم‌چنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها، باید متغیرهای مورد نظر به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد، تعریف عملیاتی می‌گویند.

۷۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

هرچه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته نیز پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

۷۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آماده‌سازی، زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی، تحت تأثیر ارائه‌ی پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد.

۷۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روان‌شناسی رشد تلاش می‌کند تغییراتی را که از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در انسان رخ می‌دهد مطالعه کند. رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه‌ی اخلاقی رشد انسان است.

۷۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کودک در هفت سال اول باید آزاد باشد که بازی کند؛ باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد و با رفتار خوب و گفتار پسندیده او را پرورش داد و بدون توقع اطاعت از او، سعی کرد با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گیرد.

۷۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ادراک، فرآیندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازشناسی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم.

۷۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علت فراموشی یکی از موضوعاتی است که روان‌شناسان به مطالعه‌ی آن علاقه‌مند هستند.

۷۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یک‌نواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد و این مطلب باعث کاهش تمرکز می‌گردد. رد گزینه‌ی ۲: موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و جذاب داشته باشد، عادت را از بین می‌برد و به ایجاد تمرکز کمک می‌کند.

رد گزینه‌ی ۳ و ۴: یکی از عوامل ایجاد تمرکز، درگیری و انگیزتگی ذهنی است. عوامل مهمی هم‌چون ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن در انگیزتگی ذهنی مؤثر هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به دلیل تغییرات گسترده‌ای که در سن کودکی و نوجوانی رخ می‌دهد در علم روان‌شناسی، این دوره از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۸۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: *إِنَّ*: همانا (می‌تواند ترجمه نشود!) / *تَبَادُل*: تبادل، رد و بدل کردن / *لُغَاتِ الْعَالَمِ*: زبان‌های جهان. *يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً*: آنها را بی‌نیاز می‌سازد. خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر (معادل «*إِنَّ*» است نه «*إِنْ*»). - *رُدُّ* و بدل شوند («تبادل» مصدر و در نتیجه اسم است نه فعل!) - *أَنْ* (اضافی است).

(۳) موجب می‌شود (معادل فارسی «*يُسَبِّبُ*» است و نه «*يَجْعَلُ*»!)

(۴) چنانچه (معادل «*إِنَّ*» است نه «*إِنْ*»). - انجام شود (اضافی است). - غنی می‌شوند («*يَجْعَلُهَا*» فعل معلوم است نه مجهول، زیرا ضمیر «ها» مفعول است).

۸۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: *أَنْفَقُوا*: انفاق کنید / *رَزَقْنَاكُمْ*: به شما روزی دادیم / *قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ*: پیش از آنکه بیاید / *يَوْمَ لَا بَيْعَ فِيهِ*: روزی که در آن فروشی نیست. / *وَلَا حُلَّةٌ*: و نه دوستی خطای سایر گزینه‌ها:

۸۲

(۱) روزی شما شده است (معادل فارسی «*رَزَقْنَاكُمْ*» نمی‌باشد!) - *فَرَأَى* رسیدن («*أَنْ يَأْتِيَ*» فعل است نه مصدر!).

(۳) انفاق کردید. («*أَنْفَقُوا*» فعل امر مخاطب است نه ماضی!) - *رَوَيْتَانِ* شده است. (مانند ۱)

(۴) انفاق کردید. (مانند ۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۸۳

(۱) شاخه‌ای دیگر («*غصون*» جمع است نه مفرد) / می‌تواند («*استطاع*» ماضی است) / ۱۰۵ (مئة و خمسين: ۱۵۰).

(۳) پوشش خاص (ضمیر «ه» در «*غِشَاءُ الْخَاصِّ*» ترجمه نشده) / باز شد («*فُتِحَ*» معلوم است نه مجهول). / شاخه‌هایی («*غصن*» مفرد است) / پرواز کرد (قفز: پرید) / *بَرَدَ* (أَنْ يَطِيرَ: پرواز کند) / *ضَمْنَا* «أَكْثَرَ» ترجمه نشده است.

(۴) می‌پرد و می‌تواند («*قفز و استطاع*» هر دو ماضی هستند) / «*أَكْثَرَ*» مانند (۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۸۴

(۱) وراثت از عوامل انتقال سرطان می‌باشد. (طبق متن درست است).

(۲) کسی که دخیلیات مصرف می‌کند پس خودش فقط به سرطان دچار می‌شود. (غلط، طبق متن کسی که با شخص سیگاری زندگی می‌کند یا در محیطی قرار می‌گیرد که مردم در آنجا سیگار می‌کشند، ممکن است به سرطان دچار شود).

(۳) استفاده از سبزیجات خطر دچار شدن به سرطان را کاهش می‌دهد. (طبق متن درست است).

(۴) وقتی سرطان در مراحل ابتدایی‌اش مشخص شود، بیمار غالباً بهبودی پیدا می‌کند. (طبق متن این مورد هم درست است).

ترجمه متن:

«سرطان دلیلی اصلی برای مرگ افراد در همه نقاط جهان است. از عواملی که منجر به دچار شدن به سرطان می‌شود: خوردن مشروبات الکلی، آلودگی هوا، زیاد در معرض قرار گرفتن خورشید، اضافه وزن، کم استفاده کردن از میوه‌جات و سبزیجات و سیگار کشیدن می‌باشد. همانا کسی که سیگار نمی‌کشد، ولی به جایی می‌رود که در آن مردم سیگار می‌کشند، یا با فردی زندگی می‌کند که سیگار می‌کشد، ممکن است که به سرطان دچار شود.

علاوه بر آن موارد، عوامل وراثتی باعث سرطان می‌شود. پس هنگامی که سرطان در خانواده‌ای شایع باشد، احتمال دارد که سرطان از نسلی به نسلی منتقل شود. مشخص شدن سرطان در مراحل ابتدایی‌اش، اغلب فرصت بهتری را برای بهبودی فراهم می‌کند.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) انواع سرطان (که در متن نیامده)

(۲) راه‌های مطمئن پیشگیری از سرطان (این مورد هم نیامده، درسته که از متن میشه استنباط کرد که مثلاً خوردن میوه و یا نخوردن مشروبات الکلی و ... خطر ابتلا به سرطان رو کاهش میده، اما راه‌های قطعی و مطمئن نیستند.)

(۳) علائم سرطان در جسم (که اصلاً اشاره‌ای به آن نشده)

(۴) عواملی که باعث سرطان می‌شود (که در متن به آن پرداخته، مثل آلودگی هوا، اضافه وزن و ...)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «ینتقل» از باب «افتعال» است، چرا که حرف «ن» از حروف اصلی آن می‌باشد و اینکه لازم است چون مفعول ندارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترجمه عبارت: «اسیران، کسانی که دشمن را در جنگ می‌گیرند!» (اشتباه)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «أَوْجَدَ» فعل ماضی از باب «إفعال» و به معنای «ایجاد کرد» است، نه اسم تفضیل.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در این عبارت، «الطَّالِب» جمع «الطالب» اسم فاعل است و اسم مبالغه‌ای در این عبارت نیامده است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب کلمات «نظارة، الجوال و الكذاب» اسم‌های مبالغه‌اند.

(دقت داشته باشید که «الحضار» جمع الحاضر» و اسم فاعل است و اسم مبالغه نمی‌باشد.)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گاهی «أخذ» در همراهی فعل مضارع، معنای «شروع کردن» می‌دهد.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) معلّم شروع به پرسیدن تمرین‌های درس از دانش‌آموزان کرد.

(۲) کودک قلمی را برداشت و شروع به کشیدن نقاشی کرد.

معنای «شروع کردن» از «بدأ» گرفته شده نه «أخذ»!

(۳) دانش‌آموز کتاب‌هایی را از کتابخانه به عنوان امانت گرفت.

(۴) کارمند برگه‌ای را برداشت و در آن گزارش‌هایی نوشت.

پس از انتشار وسایل ارتباط جمعی و تبدیل آن‌ها به یک جزء اساسی از زندگی همه، کودکان از آن‌ها در نقاط مختلف دنیا استفاده می‌کنند. با وجود کاربرد آن‌ها در زمینه‌ی آموزشی و استفاده از آن‌ها در زمینه‌های مختلف زندگی، اما آن‌ها از وسایل تکنولوژی‌ای به شمار می‌آیند که سبب بسیاری از زیان‌های روانی نزد کاربران خود و مخصوصاً کودکان شده‌اند. از جمله‌ی این زیان‌ها این است که آن‌ها توانایی کودکان را در ارتباط اجتماعی واقعی کم می‌کنند و با آن‌ها کاری می‌کنند که به گوشه‌گیری متمایل می‌شوند و از نزدیکان دوری می‌کنند. در این حالت، مسئولیت زیادی بر پدر و مادر است، زیرا حمایت از کودکان در سن کودکی ساده‌تر از درمان با تأخیر (به عقب‌افتاده) است.

ترجمه‌ی عبارت سؤال: از متن نتیجه می‌گیریم که وسایل ارتباط جمعی

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) کودکان بدون کمک والدین نمی‌توانند از آن‌ها استفاده کند. (این‌طور نیست که بدون کمک آن‌ها نتوانند استفاده کنند).
- (۲) چاره‌ای به استفاده از آن‌ها نیست ولی به شکلی غیرافراطی، (صحیح است، استفاده از آن‌ها ضرورت دارد ولی نباید بیش از حد معمول باشد).
- (۳) همواره موانعی برای ارتباط واقعی بین افراد هستند. (مانع هستند اما نه همیشه).
- (۴) جزئی غیرضروری برای زندگی روزمره‌ی مان هستند و می‌توانیم از (شر) آن‌ها خلاص شویم. (با توجه به متن، بخش اساسی از زندگی هستند).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی عبارت سؤال: پدر و مادر مسئولیت بزرگی در مقابل کودکان دارند زیرا

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) وسایل تکنولوژی به سرعت انتشار می‌یابند. (سرعت انتشار فناوری، ارتباطی با این موضوع ندارد).
- (۲) کودکان برای ارتباط واقعی به پدر و مادر نیاز ندارند. (ارتباطی به موضوع ندارد).
- (۳) مراقبت از کودکان و حمایت از آن‌ها در کودکی ساده‌تر از جوانی است. (برای همین مسئولیت پدر و مادر در این دوران سنگین‌تر است).
- (۴) کودکان به گوشه‌گیری متمایل می‌شوند و از اعضای خانواده دوری می‌کنند. (اگر از کودکان مراقبت شود، به گوشه‌گیری روی نمی‌آورند).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) وسایل ارتباط جمعی تنها باعث ضررهایی برای کودکان می‌شود. (این‌طور نیست که فقط برای کودکان زیان داشته باشد).
- (۲) وسایل ارتباط جمعی فرصتی می‌باشند، هم‌چنان که ممکن است تهدیدی باشند. (✓)
- (۳) استفاده‌ی اشتباه از هر چیزی گاهی سبب مشکلاتی برای همه می‌شود. (✓)
- (۴) آموزش یکی از فواید وسایل ارتباط جمعی است. (✓)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۲) للمخاطب — للغائبه
- (۳) فعل مضارع — فعل ماضٍ / مصدره علی وزن «تفعیل» — مصدره علی وزن «تفعّل» / المجهول — المعلوم / فاعله محذوف — فاعله محذوف نیست.
- (۴) فعل مضارع — فعل ماضٍ / للمخاطب — للغائبه / يحتاج إلى المفعول — لا يحتاج إلى المفعول / فاعله محذوف — فاعله محذوف نیست.

۹۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «أسهل: ساده تر» با توجه به معنی، اسم تفضیل است. [ارد گزینه‌های (۱) و (۲)] و نقش آن در جمله، خبر برای مبتدا (الحمایة) است. [ارد سایر گزینه‌ها]

۹۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه «الزُّوَار» جمع «الزار» و بر وزن «فُعَال» است نه بر وزن «فَعَال» و لذا اسم مبالغه نیست و لذا ضمیر جمع مذکر (هم) به آن برگشته است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: الکَذَاب (بسیار دروغگو) / الحَقَار: گورکن (شغل و حرفه)
گزینه‌ی ۲: العَلَامَه (بسیار دانشمند)
گزینه‌ی ۳: اللَّوَامَه (بسیار ملامتگر)

۹۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دقت کنید که «الصادق» در گزینه‌ی ۴ اسم شخص نیست بلکه در اینجا به معنای «راستگو» صفت «الرجل» است.
در گزینه‌های دیگر به ترتیب، «الله، سنندج، محسناً» اسم علم هستند.

۹۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی: «چه بسا چیزی را ناپسند می‌دارید، در حالی که آن برای شما خوب (بهتر) است!»
بیت گزینه‌ی ۱، نزدیک‌ترین مفهوم (الأقرب) برای عبارت صورت سؤال است (آنچه را که ناپسند می‌داری، برای تو خوب است!) مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۲) بعضی از افراد فقط به دنبال منافع شخصی خود هستند و به چیزی جز خواسته‌های خودشان توجه نمی‌کنند!
(۳) بعضی از افراد با وجود دیدن شرایط سختی که دیگران به آن دچار شده‌اند، از احسان و نیکی دریغ می‌کنند!
(۴) شاعر، شرایط خود را به انسانی تشبیه می‌کند که در حال غرق شدن در آب است و همه چیز خود را از دست داده است!

۹۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۲) نزدیک است، شروع می‌کند («کاد و أخذ» هر دو ماضی هستند). [نزدیک بود که جوان غرق شود، پس شروع کرد]
(۳) بازی می‌کند («يلعب» فعل مضارع است که بعد از فعل ماضی «رأيت» آمده، پس باید به شکل ماضی استمراری ترجمه شود: بازی می‌کرد.)
(۴) ساختار جمله در ترجمه کاملاً عوض شده است. ترجمه صحیح: فیروزآبادی واژه‌نامه مشهوری دارد به نام «القاموس».

۱۰۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «ما» در این گزینه از نوع نافی است و این را می‌توان از ترجمه عبارت فهمید: «دوستم را در مدرسه ندیدم هنگامی که به آنجا رسیدم.» ترجمه سایر گزینه‌ها:
(۱) هرکس در مسابقه پایانی گلی را به ثمر برساند، هزار دلار دریافت می‌کند.
(۲) هرآنچه که از نیکی‌ها در دنیا انجام بدهی، آنها را ذخیری در آخرت می‌یابی.
(۴) هرکس ارزش خود را در دنیا بداند آن را با گناهان آلوده نمی‌کند.

۱۰۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. غزوه‌ی بدر ضربه‌ی سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد. پس از آنان، ساکنان آن منطقه گرایش بیشتری به رسول خدا (ص) و اسلام نشان دادند.

۱۰۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف: برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.
ب: جاهلی و جاهلیت در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۰۳

الف) با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.
ب) از مشهورترین کتاب‌های تاریخ سلسله‌ای، تاریخ بیهقی نوشته‌ی ابوالفضل بیهقی درباره‌ی تاریخ غزنویان است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تسلط رومیان بر مصر، موقعیت مسلمانان را در شام و حتی در شبه‌جزیره‌ی عربستان به خطر می‌انداخت. از این‌رو، مسلمانان بعد از فتح شام، در صدد برآمدن مصر را نیز تسخیر کنند. ۱۰۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «آنچه را دستور داری آشکار کن و از مشرکان روی برگردان». (حجر: آیه ۹۴). پس، گزینه ۴ صحیح است. ۱۰۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منصور، ابومسلم خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت، زیرا نگران نفوذ و قدرت فراوان فرماندهی سپاه‌جامگاه بود. ۱۰۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از اقدام‌هایی که به دستور عبدالملک مروان، خلیفه‌ی اموی انجام گرفت، برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی بود. ۱۰۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متون تقویمی و گاه‌شماری، متون فلسفی و کلامی و فقهی، متون اخلاقی و سایر تألیفات علمی نیز می‌توانند به منظور تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی، مورد توجه و مطالعه‌ی مورخان قرار گیرند. ۱۰۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اغلب مردم شهر یثرب به کشاورزی اشتغال داشتند و از درآمد و رفاه اقتصادی بالایی برخوردار نبودند. ۱۰۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این نوع تاریخ‌نگاری از دوره‌ی تیموریان به بعد مرسوم شد. در این نوع تاریخ‌نگاری، مؤلفان عموماً به اشاره‌ی فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، توصیف و ثبت و ضبط می‌کردند. از مشهورترین تک‌نگاری‌ها می‌توان به «عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور» (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن عربشاه درباره‌ی تیمور اشاره کرد. ۱۱۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عثمان بن عفان (خلیفه‌ی سوم) روش متفاوتی نسبت به خلفای پیش از خود در پیش گرفت. او حکم بن ابی العاص را که پیامبر به طائف تبعید کرده بود، به مدینه بازگرداند. ۱۱۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امام علی (ع) به منظور دفع سرکشی‌ها و آشوبگری‌هایی که اشراف بنی‌امیه نقش مهمی در ایجاد آن داشتند، مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد. ۱۱۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست: ۱۱۳

- تعیین مرز نواحی انسانی دشوارتر از تعیین مرز در نواحی طبیعی می‌باشد.
- در نتیجه‌ی فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.
- (مرزهای نواحی قابل تغییرند).
- تابستان بارانی و زمستان خشک از ویژگی‌های ناحیه‌ی ساوان پراکنده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برخی تلماسه‌ها می‌توانند طی یک سال، ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه‌ی رو به باد، به طرسف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه‌ی پشتی فرود می‌آیند و همان‌جا انباشته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تلماسه می‌شود. ۱۱۴

۱۱۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گاهی باد مواد نرمی را که در زیر لبه‌ی تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد. در نتیجه، ستون‌هایی سنگی به شکل قارچ یا سایر اشکال به وجود می‌آیند که به آن‌ها گرز دیو و ... می‌گویند.

۱۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ویژگی ناحیه ساوان پراکنده تابستانی بارانی و زمستانی خشک است و ویژگی ساوان متراکم دو ماه بدون باران است.

۱۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خاک کرایوزول، خاک یخ بسته نواحی تندرا می‌باشد و در شمال غربی کشور کانادا غالب است.

۱۱۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هریک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند. خاک کرایوزول خاک یخ‌بسته‌ی نواحی توندرا است.

۱۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
(الف) تصویر داده شده یک مرکز پرفشار را نشان می‌دهد.
(ب) در مرکز پرفشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.
(پ) بر روی منطقه‌ی سرد یک مرکز پرفشار پدید می‌آید.

۱۲۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا عوامل انسانی باشد.

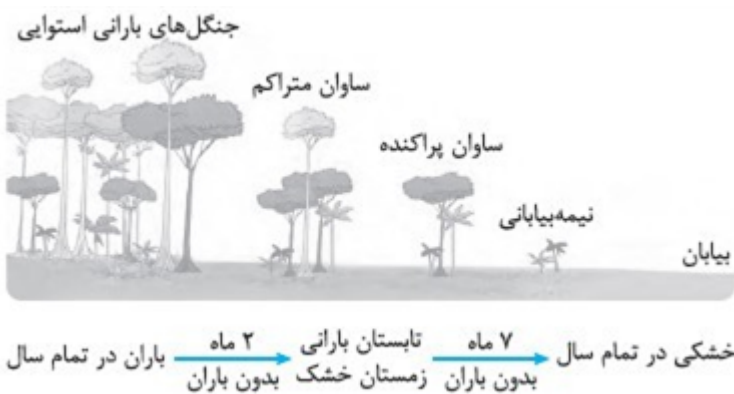
۱۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقتی یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، در واقع «ناحیه‌بندی» کرده‌ایم.

۱۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کلوت (باردانگ) در رسوبات نرم به جا مانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید. باد، شیارهای موازی و U شکل در این رسوبات ایجاد می‌کند. تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه‌ی ۱: کلوت‌ها حاصل فرسایش بادی آبی هستند.
گزینه‌ی ۲: باد بخش نرم کلوت‌ها را می‌برد بخش‌های سخت‌تر باقی می‌مانند.
گزینه‌ی ۳: تپه‌های ماسه‌ای بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند.

۱۲۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصویر صورت سؤال، نیمکت و صفحه‌ی خورشیدی تأمین‌کننده‌ی نیروی برق در ژاپن را نشان می‌دهد. انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند؛ با وجود این، محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند. استفاده از صفحه‌های خورشیدی برای تأمین نیروی برق، تأثیر نواحی طبیعی بر فعالیت‌های انسان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چه از جنگل‌های بارانی استوایی به سمت بیابان صحرا حرکت می‌کنیم، بارندگی کم‌تر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه قد تشکیل شده است تبدیل می‌گردند. این مرتع در حاشیه‌ی صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمینی و التزامی، به خطایی منتهی می‌شود که آن را «مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری» می‌نامند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف باید مانع باشد؛ یعنی فقط بر مصادیق مفهوم موردنظر صدق کند. به عبارت دیگر مصادیق نامرتب را شامل نشود. مانند تعریف انسان به جسم شاعر.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا در دانشنامه‌ی علایی درباره‌ی منطق چنین گفته است: علم منطق، علم ترازو است و علم‌های دیگر، علم سود و زیان.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. همه‌ی استدلال‌های مطرح شده به‌جز گزینه‌ی ۳، استقرای تعمیمی هستند. این باور وجود دارد که کندن موی سفید باعث زیاد شدن آن می‌شود. در این‌جا مشتری (که از سفید شدن موهای ریش خود ناراضی است) از مشابهت دو نوع مو در ظاهر و این‌که صرفاً در رنگ متفاوت‌اند، نتیجه گرفته است که موی سیاه هم با کندن، زیاد می‌شود. پس با یک استقرای تمثیلی مواجهیم. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: در این‌جا فرد با استناد به مواردی مشخص و جزئی که یاد پدرش افتاده است (و تعمیم آن به زمان‌های آینده) حکم کلی به دست آورده است که هر گونه یاد پدرش، باعث غمگین شدن اوست (و بنابراین نباید بر سر خاک او برودا) بنابراین استقرایی تعمیمی است.

گزینه‌ی ۲: شبیه توضیح گزینه‌ی ۱ (دیدن موارد جزئی از مؤمن بودن اهالی یک شهر و تعمیم حکم کلی مؤمن بودن به تمامی اهالی آن شهر)

گزینه‌ی ۴: مانند گزینه‌های ۱ و ۲ (دیدن چند مورد جزئی از اعتیاد اهالی سینما و تعمیم حکم کلی به همه‌ی سینماگران)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر لفظی معنای التزامی یا تضمینی داشته باشد، حتماً معنای مطابقی هم دارد، اما کلمه‌ای که معنای مطابقی دارد ممکن است معنای التزامی یا تضمینی نداشته باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اساساً مغالطه توسل به معنای ظاهری به علت به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمینی و التزامی می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، با یک دلیل آوری مواجه هستیم. تصدیقی مجهول (همه لازم است ماسک بزنند) به وسیله‌ی تصدیقی معلوم (پژوهش‌های علمی مشخص کرده است ...)، معلوم شده است. بنابراین یک استدلال است. سایر گزینه‌ها حاوی تعریف (شیعه / پیاده‌سازی قصد / عادت اتمی) است.

۱۳۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم موردنظر می‌پردازیم. تنها خداوند است که نمی‌توان مصداق یا تصویری از او برای مخاطب ارائه کرد.

توجه: هر چند تعدادی از مفاهیم مذکور در خارج مصداق و نمونه ندارند، ولی می‌توان تصویری از آن‌ها در ذهن آورد.

۱۳۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در هر زبانی، گاه چند معنای متعدد به کمک یک لفظ واحد بیان می‌شوند. مانند لفظ شیر که دارای سه معنا در زبان فارسی است. به این کلمات «مشترک لفظی» می‌گویند.

۱۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منطق در سراسر زندگی ما کاربرد دارد.

۱۳۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فلسفه عربی شده‌ی واژه‌ی فیلسوفیا است.

گزینه ۳: واژه‌ی فلسفه به علم خاصی اختصاص نداشت و شامل همه‌ی علوم می‌شد.

گزینه ۴: سقراط آن‌را بر سر زبان‌ها انداخته بود.

۱۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلسفه، بنیادی‌ترین موضوعات را شامل می‌شود و درباره‌ی یک موجود خاص بحث نمی‌کند بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد و ویژگی‌هایی را بررسی می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌ها باشد. هم‌چنین تمام مباحث فلسفه، پایه و اساس مباحث سایر علوم می‌باشد.

۱۳۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سخن از هستی و شناخت به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه بازمی‌گردد و سایر موارد مربوط به شاخه‌های فلسفه هستند.

۱۳۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) براساس این عبارت، مردم را می‌توان به سه گروه تقسیم کرد.

(۲) این گزینه نادرست است چرا که دسته‌ی اول از مردم، بیشتر دنباله‌روی راه دیگران هستند.

(۳) این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم.

(۴) تمام انسان‌ها با توجه به معنا و فلسفه‌ی زندگی خود، هدف انتخاب می‌کنند.

۱۴۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تحلیل موارد نادرست:

گزینه ۱: سقراط ماه را کره‌ی خاکی و خورشید را سنگ می‌دانست.

گزینه ۲: مفهوم خدا نزد آن‌ها یکسان بود، اما مصداق خدا نزد آن‌ها متفاوت بود.

گزینه ۴: سقراط مرگ را انتقال به جهانی غیرمادی می‌دانست.

۱۴۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از اندیشه‌های مشهور «هراکلیتوس» تغییر و تحول دائمی جهان است. او می‌گفت «همه چیز در سیلان و حرکت است.» هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.

۱۴۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه از توانایی منطقی تشخیص مغالطه‌ها کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد.

۱۴۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر پارمنیدس، هستی و وجود حقیقتی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن (رد گزینه‌های ۱ و ۴). پس اگر چیزی از وجود به وجود آید، در این صورت قبلاً هست (تأیید گزینه‌ی ۳) و از هیچ، هیچ چیز به وجود نمی‌آید. (رد گزینه‌ی ۲)

۱۴۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این جمله از سقراط به نوعی همان جمله «دانای حقیقی فقط خداست» می باشد. پس ما می توانیم این دو جمله را به یک معنا در نظر بگیریم.

۱۴۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علاوه بر این مورد که درک داشته باشیم از زندگی باعث این می شود که مسایل بنیادی زندگی را نیز درک کنیم.

۱۴۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقاطی که زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند، (مانند نقطه ی «ه») تولید در آن ها ناکاراست، زیرا اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده نکرده است.

در نقطه ی (ب) میزان تولید شلوار برابر با ۴۰۰ عدد و میزان تولید پیراهن برابر با ۳۰۰ عدد است. حال برای تولید ۲۰۰ عدد پیراهن بیشتر باید در طول منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین حرکت کنیم تا به نقطه ی (ج) برسیم. در نقطه ی (ج) میزان تولید شلوار برابر با ۲۰۰ عدد و میزان تولید پیراهن برابر با ۵۰۰ عدد است. در نتیجه هزینه ی فرصت تولید ۲۰۰ عدد پیراهن بیشتر، چشم پوشی از تولید ۲۰۰ عدد شلوار است.

نقاطی که خارج از منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند (مانند نقطه ی «و») جزء نقاط آرمانی و غیرقابل دستیابی اند، چرا که امکان دستیابی به این نقاط با توجه به امکانات موجود وجود ندارد.

۱۴۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الف) پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. خوش بین: کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند. تیزبین: فرصت های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می بینند. ب)

معایب ایجاد شرکت	معایب کسب و کار شخصی
هزینه های راه اندازی بالاتر	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما برمی گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
تاخیر در تصمیم گیری	مشکل تامین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی
تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام	-
قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر	-

۱۴۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تنها هنگامی می توان به منحنی های بالاتر دست پیدا کرد که بتوان میزان منابع مورد استفاده را افزایش داد، با افزایش منابع تولید بیشتر شده و رشد حاصل می شود.

الف) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

نوآوری $\times$ خطرپذیری = کارآفرینی

ب) «سازمان تولید» جایگاه و نقش هریک از عوامل تولید را مشخص می‌کند.

ج) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه (سود اقتصادی) خود را درج می‌کنند.

د) در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان هر چه باشد به صاحب کار (یا صاحب کاران) می‌رسد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست: ۱۵۰

الف) کمیاب بودن منابع یعنی منابعی که در اختیار دارید بی‌نهایت و پایان‌ناپذیر نیست بلکه برعکس، کاملاً محدود است.

ب) هزینه‌های هدر رفته نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۱

الف) منحنی امکانات تولید جایی است که کارایی به نهایت خود می‌رسد، بنابراین می‌توان گفت بهتر است روی آن تولید کرد تا در درون آن.

ب) اگر یک شرکت یا کشور، هر فرصتی را برای استفاده‌ی بهتر از منابع به کار گیرد و این تغییر باعث شود وضع دیگران بدتر شود، اقتصاد آن شرکت یا کشور کاراست، یعنی شرکت یا کشور از منابع موجود خود، بیشترین استفاده را می‌برد.

ج) هر چقدر از مبدأ مختصات دورتر شویم، میزان کارایی بیشتر می‌شود، در نتیجه یکی از این نقاط نزدیک به مبدأ مختصات است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵۲

الف) توزیع درآمد باید عادلانه باشد، یعنی هر فرد به میزان مشارکت و قبول خطر در میزان سود یا زیان شریک باشد.

ب) کالای سرمایه‌ای بادوام است، یعنی از خدمات آن در طول زمان و در جریان تولید استفاده می‌شود، مثل یخچال در مغازه‌ی بستنی‌فروشی.

ج) تولیدکنندگان براساس انگیزه‌هایشان به دو گروه انتفاعی (با انگیزه‌ی کسب سود) و غیرانتفاعی (با انگیزه‌های غیرمالی) تقسیم می‌شوند.

دقت کنید: امکان دارد هر دو تولیدکننده سود کسب کنند اما مهم انگیزه‌ی آن‌ها از کسب و کار است.

د) انسان باید بهترین استفاده را از منابع بکند. یعنی با کسب بیشترین مقدار منافع، میزان بیشتری از رفاه را فراهم کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر با صرفه‌جویی، مردم سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهند. با گذشت زمان، ظرفیت تولیدی توسعه ۱۵۳

می‌یابد و مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت می‌کند. این نمودار مرز امکانات جدید (N) و قبلی را نشان می‌دهد. رشد اقتصادی

هم‌چنین اجازه‌ی مصرف بیشتر کالا را هم می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۴

الف) در نقطه‌ی الف، ۲۵۰ واحد کالای A و ۱۵۰ واحد کالای B تولید می‌شود.
ب) ناحیه‌ی خارج از مرز (مانند نقطه‌ی ج) نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آن‌ها را داشته باشد. این نقاط با فرض ثابت ماندن منابع کشور، غیرقابل دستیابی هستند؛ زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.
ج) در نقطه‌ی هـ، ۱۰۰ واحد کالای A و ۲۵۰ واحد کالای B تولید می‌شود. برای تولید بیش‌تر کالای A، نیاز است کارخانه به سمت چپ و بالا در طول مرز امکانات تولید جابه‌جا شود، یعنی از نقطه‌ی هـ به نقطه‌ی الف برویم. در نقطه‌ی الف، تولیدات کارخانه ۲۵۰ واحد کالای A است؛ یعنی ۱۵۰ واحد بیش‌تر از تولیدات در نقطه‌ی هـ است. هم‌چنین کارخانه، ۱۵۰ واحد کالای B در نقطه‌ی الف تولید می‌کند که ۱۰۰ واحد کم‌تر از تولید کالای B در نقطه‌ی هـ است؛ بنابراین هزینه‌ی فرصت ۱۵۰ واحد کالای A بیش‌تر، ۱۰۰ واحد کالای B است. (که از تولید آن صرف‌نظر شده است).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۵

الف) کالای سرمایه‌ای: به کالاهای بادوامی که در فرایند تولید از سوی نیروی انسانی به کار گرفته می‌شود، کالای سرمایه‌ای گویند. یخچال در منزل کالای بادوام مصرفی و یخچال در مغازه‌ی بستنی‌فروشی کالای سرمایه‌ای است. تراکتور، ماشین‌آلات کارخانه‌ها و ابزار تولیدی، مثال‌های دیگر کالای سرمایه‌ای است.
ب) انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد و منابع و امکانات محدود نیز محدود است (کمیابی).
ج) نمونه کالاهای ضروری: خوراک، پوشاک، مسکن، نمک، دارو
نمونه کالاهای سرمایه‌ای: یخچال در مغازه‌ی بستنی‌فروشی، تراکتور و ماشین‌آلات کارخانه‌ها و ابزار تولیدی
نمونه کالاهای لوکس و تجملی: نورافشان، فرش‌های گران قیمت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عوامل بیان شده در گزینه‌ی ۲، در اصطلاح یکسان نبودن منابع و عوامل تولید نامیده می‌شوند. ۱۵۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵۷

الف) منظور از پرانگیزی کارآفرین این است که وی دارای نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسائل و مشکلات است.
ب) تخصص‌گرایی بیش‌تر، امکان رقابت بالاتر، امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی و مسئولیت محدود برای سهام‌داران از مزایای ایجاد شرکت است.
ج) هزینه‌ی فرصت در واقع منافع از دست داده‌ی انتخاب بعدی ما است. در مثال بیان شده، ارزش گزینه‌ی اول ما (گزینه‌ی انتخاب شده) ۱۸ میلیون درآمد (در این‌جا درآمد و سود برابر است) و گزینه‌ی دوم ما (بهترین گزینه‌ی انتخاب نشده) ۲۰ میلیون است. دقت کنید تمام این ۲۰ میلیون، هزینه‌ی فرصت است.
د) فقر نتیجه‌ی رکود و بیکاری است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مالیات بر مصرف از جمله مالیات‌های غیرمستقیم است که مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از ۱۵۸

مشتری گرفته می‌شود.

عبارت صورت سؤال نادرست است؛ زیرا ارائه‌ی کالاهای عمومی وظیفه‌ی مهم دیگر دولت است دقت کنید که وضع قوانین و مقررات همان بهبود عملکرد (نظارت بر) بازار است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خریداری یا اجاره‌ی کارگاه، مغازه یا دفتر کار، خرید ماشین‌آلات، خرید لوازم موردنیاز دیگر، خرید مواد ۱۵۹

اولیه، استخدام تعدادی کارگر و کارمند، جزء هزینه‌های مستقیم تولید محسوب می‌شوند. اما پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد، سود نامیده می‌شود و جزء هزینه‌های تولید نیست.

گزینه ؟ پاسخ صحیح است. ۱۶۰

